Μέγας Αντώνιος: «Σε όποιον ο νους υγιαίνει, σε αυτόν δεν είναι αναγκαία τα γράμματα»

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 16 Ιανουαρίου, 2013

Απόσπασμα από τον Βίο του αγίου Αντωνίου του Μεγάλου που συνέγραψε ο Μέγας Αθανάσιος

«Κάποτε λοιπόν δύο φιλόσοφοι ήλθαν προς αυτόν, ειδωλολάτρες, που νόμιζαν ότι μπορούν να ελέγξουν τον Αντώνιο. Ήταν στο όρος το έξω. Ο Αντώνιος κατάλαβε ποιοί άνθρωποι είναι όταν τους είδε και εξήλθε προς αυτούς και είπε με διερμηνέα: "Γιατί τόσο πολύ κοπιάσατε να έλθετε, ω φιλόσοφοι, προς ανόητο άνθρωπο;" Όταν είπαν αυτοί ότι δεν είναι ανόητος, αλλά και πολύ φρόνιμος, είπε προς αυτούς: "Αν μεν προς ανόητο ήλθατε, περιττός ο κόπος σας. Αν όμως θεωρείτε ότι είμαι φρόνιμος, να γίνετε όπως είμαι εγώ. Επειδή πρέπει να μιμούμαστε τα καλά. Και αν μεν εγώ ερχόμουν προς εσάς, τότε θα εμιμόμουν εσάς. Αν όμως εσείς (ήλθατε) προς εμένα, να γίνετε όπως εγώ. Επειδή είμαι Χριστιανός. Αυτοί θαυμάζοντας ανεχώρησαν επειδή έβλεπαν και τους δαίμονες να φοβούνται τον Αντώνιο...

Όταν άλλοι από αυτούς τον συνάντησαν προς το όρος το έξω και νόμισαν ότι θα τον χλευάσουν επειδή δεν είχε μάθει γράμματα, είπε προς αυτούς ο Αντώνιος: "Εσείς τι λέτε; Ποιό είναι πρώτο, ο νους ή τα γράμματα; και ποιό είναι αίτιο ποίου, ο νους των γραμμάτων, ή τα γράμματα του νου;" Όταν αυτοί απάντησαν ότι πρώτος είναι ο νους και αυτός είναι ο εφευρέτης των γραμμάτων, τους είπε ο Αντώνιος: "Σε όποιον λοιπόν ο νους υγιαίνει, σε αυτόν δεν είναι αναγκαία τα γράμματα". Με αυτό και τους παρόντες και αυτούς εξέπληξε. Απήλθαν λοιπόν θαυμάζοντας, επειδή τόση πολλή σύνεση έβλεπαν σε αγράματο άνθρωπο. Και επειδή δεν είχε άγριο το ήθος, λόγω του ότι ανατράφηκε στο όρος και εκεί εγέρασε, αλλά ήταν γεμάτος χάρη και κοινωνικός. Και τον λόγο τον είχε νοστιμίσει με το θείο αλάτι, έτσι ώστε κανείς δεν τον φθονούσε, αλλά να χαίρονται με αυτόν, όλοι όσοι έρχονταν προς αυτόν.

Μετά από αυτά έτυχε να έλθουν πάλι μερικοί από αυτούς. Κι ήταν από αυτούς που οι ειδωλολάτρες θεωρούσαν σοφούς. Και απαιτούσαν λόγο από αυτόν λόγο περί της πίστης μας στον Χριστό. Και επεχείρησαν να μιλήσουν για το κήρυγμα του Θείου

Σταυρού και ήθελαν να χλευάσουν. Ο Αντώνιος λυπήθηκε την άγνοιά τους, έλεγε με διερμηνέα, που καλώς διερμήνευε: “Τι είναι καλύτερο; Να ομολογούμε τον Σταυρό ή μοιχείες και δολοφονίες παιδιών να προσάπτετε σε αυτούς που ονομάζετε θεούς; Επειδή το πρώτο που λέμε εμείς είναι απόδειξη ανδρείας και γνώρισμα καταφρονήσεως θανάτου, ενώ τα δικά σας είναι ασέλγειας πάθη. Έπειτα τι είναι καλύτερο να λέμε, ότι ο Λόγος του Θεού δεν μεταβλήθηκε, αλλά παραμένοντας ο Ίδιος, για την σωτηρία και την ευεργεσία των ανθρώπων, έλαβε σώμα ανθρώπινο, έτσι ώστε να κοινωνήσει την ανθρώπινη φύση και να κάνει τους ανθρώπους να κοινωνήσουν την θεία και νοερή φύση, ή να εξομοιώνετε τον Θεό με άλογα ζώα, και για αυτό να σέβεστε τετράποδα κι ερπετά και ομοιώματα από ανθρώπους; Επειδή αυτά είναι τα σεβάσματα σε εσάς τους σοφούς. Και πως τολμάτε να μας χλευάζετε εμάς επειδή λέμε ότι ο Χριστός φανερώθηκε σαν άνθρωπος, όταν εσείς λέτε ότι η ψυχή χωρίστηκε από τον ουρανό, και λέτε ότι πλανήθηκε η ψυχή και έπεσε από την αψίδα των ουρανών σε σώμα, και μακάρι σε ανθρώπινο, και όχι και σε τετράποδα και σε ερπετά να έρχεται και να πέφτει. Επειδή η δική μας πίστη λέει την παρουσία του Χριστού λόγω της της σωτηρίας των ανθρώπων. Εσείς όμως πλανάσθε όταν λέτε για ψυχή αγέννητη (αδημιούργητη). Και εμείς πιστεύουμε στο δυνατό και φιλάνθρωπο της Πρόνοιας, ότι και αυτό δεν ήταν αδύνατο στον Θεό, όμως εσείς, λέτε ότι η ψυχή είναι εικόνα του Νου, και της προσάπτετε πτώσεις και μυθολογείτε ότι είναι μεταβλητή. Και λοιπόν λόγω της ψυχής και τον νουν τον θεωρείτε τρεπτό. Επειδή όποια είναι… ’ρα λοιπόν είναι άξιος χλεύης τούτος (ο Σταυρός) ή μάλλον αυτά που καταργήθηκαν από αυτόν και αποδείχτηκαν αδύναμα; Επειδή και τούτο είναι αξιοθαύμαστο: ότι τα δικά σας ουδέποτε εδιώχθηκαν, αλλά σε κάθε πόλη τιμώνται από τους ανθρώπους, ενώ οι (πιστοί) του Χριστού διώκονται και περισσότερο τα δικά μας από τα δικά σας ανθούν και πληθαίνουν. Και τα δικά σας, αν και τιμώνται και προφυλάσσονται, καταστρέφονται, αλλά η πίστη και διδασκαλία του Χριστού, αν και χλευάζεται από εσάς και πολλές φορές εδιώχθηκε από τους βασιλείς, έχει γεμίσει την οικουμένη. Επειδή πότε (άλλοτε) εξέλαμψε έτσι η θεογνωσία; Και πότε φανερώθηκε έτσι η σωφροσύνη και η αρετή της παρθενίας; Και πότε περιφρονήθηκε έτσι ο θάνατος παρά τότε που πραγματοποιήθηκε ο Σταυρός του Χριστού; Για τούτο κανείς δεν αμφιβάλλει όταν βλέπει τους μάρτυρες για τον Χριστό να περιφρονούν τον θάνατο και όταν βλέπει τις παρθένες (μοναχές) της Εκκλησίας για τον Χριστό να φυλάνε καθαρά και αμόλυντα τα σώματα».

(Πηγή: gerontes.wordpress.com)